

It lûd fan Fryslân

Meerdere instanties over de vloer

Aanleiding

Eén kind, één plan, één regisseur

Zelfredzaamheid staat hoog in het vaandel van de overheid. Burgers moeten meer zélf doen, geholpen door familie, vrienden en burens. Indien nodig wordt ondersteuning door instanties en vrijwilligers ingezet, of wordt meer specialistische hulp geboden. Ook op instanties wordt een beroep gedaan, er moet efficiënter gewerkt worden. Ze moeten meer samenwerken en hun werk op elkaar afstemmen, om versnippering en overbodige inzet tegen te gaan. Het 'één kind, één plan, één regisseur'-beleid is momenteel volop in ontwikkeling. Hoe ervaren burgers deze ontwikkeling? Het Fries Sociaal Planbureau brengt ouders in beeld die met meerdere hulpverleners te maken hebben in de zorg voor hun minderjarige kind(eren). Hun verhalen leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van 'één kind, één plan, één regisseur'-beleid. Deze publicatie is gebaseerd op het **onderzoek Meerdere instanties over de vloer**, met daarin interviews met ouders die hulp ontvingen voor hun kind(eren).

"Ik had elke dag wel iemand over de vloer. Echt te druk."

Anke (42) heeft drie kinderen en heeft te maken met tien instanties op het gebied van hulpverlening voor zichzelf, jeugd- en schuldhulpverlening en gezondheid.

"Ik heb zelf hulp gezocht. Voor mijn schulden en relatieproblemen, en om me te helpen met de kinderen. Al gauw kreeg ik met verschillende hulpverleners te maken. Ik vond het wel druk. Steeds opnieuw moest ik mijn verhaal doen, omdat ze onderling niet met elkaar spraken. Verwarrend en vermoeiend. Ik had elke dag wel een hulpverlener over de vloer, daardoor kon ik nog niet mijn aandacht aan het kind geven waar die hulpverlener voor kwam. En je hebt het ook elke keer over hetzelfde. Als er één iemand langs was gekomen uit naam van alle organisaties was het beter geweest. Dan moeten ze onderling natuurlijk wel goed overleggen."

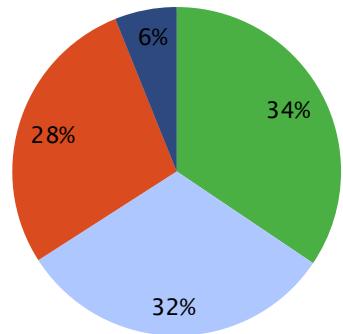
De verschillende instanties en organisaties waarmee Anke te maken heeft:

34% Friese huishoudens met kinderen

Fryslân telt ruim 285.000 huishoudens. Hiervan is 28% een meerpersoonshuishouden met kinderen. Ongeveer 17.100 (6%) huishoudens zijn eenoudergezinnen. In heel Fryslân wonen bijna 137.000 kinderen van 0 tot 18 jaar, ruim 21% van de totale Friese bevolking. Ruim 25.000 kinderen zijn 3 jaar of jonger. Bijna 60.000 kinderen zijn tussen 4 tot en met 11 jaar, bijna 50.000 zijn 12 tot en met 17 jaar.

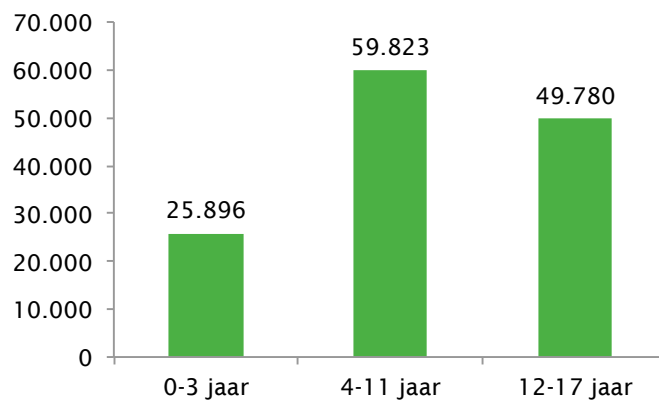
Huishoudtypen Fryslân

- alleenstaanden
- meerpersoonshuishoudens zonder kinderen
- meerpersoonshuishoudens met kinderen
- eenoudergezinnen

Bron: CBS, bewerking FSP

Kinderen 0-18 jaar Fryslân

Bron: CBS, bewerking FSP

"Kijk naar waar ik écht mee geholpen ben."

Sanne (39) heeft 6 kinderen en heeft te maken met meer dan 12 instanties op het gebied van hulpverlening voor zichzelf, jeugd- en schuldhulpverlening.

"Ik heb heel veel wisselende hulpverleners gehad. Van de meesten moest ik van alles. Ze verwachten dat je je huis opknapt maar dan zetten ze iemand in je huis die urenlang komt praten. Dat klopt toch niet? Of dat ze werken vanuit het idee 'zo moet het, en niet anders'. Vorig jaar moest ik opeens op kantoor komen. Raar, ze kwamen altijd hier. Ik hoorde toen doelen die ik moest halen om de kinderen terug te krijgen. Maar de meeste had ik al gehaald, of ik was er mee bezig. En dat wisten ze. Waarom staat zo iets er dan? Waarom word ik niet echt gehoord? Ik heb niks aan praathulp, maar juist aan praktische hulp, bijvoorbeeld bij de administratie of de voedselbank."

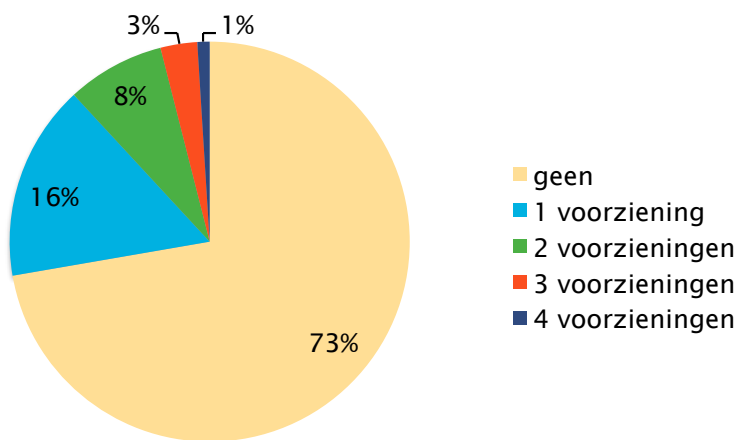

"Geef als
hulpverleners
geen tegenstrijdige
adviezen..."

Kwart huishoudens gebruikt voorziening(en)

In 2013 maakte bijna driekwart van de Friese huishoudens van geen enkele voorziening gebruik op het gebied van jeugd (zoals jeugdreclassering, ondertoezichtstelling, voogdij of uithuisplaatsing), zorg (zoals Wmo-voorzieningen) of inkomen (zoals bijstand, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening). Bij huishoudens die wél een voorziening gebruikte ging het in 16% om één voorziening, 8% maakte gebruik van twee voorzieningen en 4% van drie of meer voorzieningen. Juist deze laatste groep, ruim 8.500 Friese huishoudens, is gebaat bij één plan en één coördinerende instantie. Jeugdvoorzieningen werden door 6% van de huishoudens met minderjarige kinderen gebruikt, al dan niet in combinatie met andere voorzieningen: ongeveer 5.800 gezinnen met kinderen van 0 tot 18 jaar.

Aantal voorzieningen

Bron: Partoer/KWIZ 2014, bewerking FSP

Annemarie (36) heeft 3 kinderen en heeft te maken met meer dan 14 instanties op het gebied van hulpverlening.

"Ik dacht dat ik het goed had gedaan door hulp uit mijn omgeving in te roepen. Dat had mijn huisarts gezegd. Mijn moeder hielp wat mee in huis, dat werd niet geaccepteerd door één van de hulpverleners. Tegenstrijdige adviezen, dus. En ook toen mijn vader in de tuin bezig was. Ze vonden dat ik dat zelf moest doen. Dat heeft toch niets met gezinsondersteuning te maken? Voor de gezinsbegeleider was het wél een groot probleem. Zo staan ze niet naast je in de zorg voor je kinderen, maar tegenover je. Ze moeten veel meer samen met de ouders plannen opstellen."

"Eén
aanspreekpunt...
voor alle partijen een
goede zaak!."

Gerrie (41) heeft 2 kinderen en heeft te maken met een kleine 20 instanties op het gebied van hulpverlening.

"Je wilt niet weten hoe druk ik het vorig jaar heb gehad. Gesprek hier, ziekenhuis daar, verwijzing zus, hulpverlening zo. Ik had elke dag wel een afspraak. Van samenwerking tussen organisaties was eigenlijk geen sprake, dat ging vaak helemaal langs elkaar heen. Er was veel miscommunicatie. En ze moeten luisteren naar de persoon die de hulp nodig heeft. Hulpverleners moeten je in samenwerking met de hulpvrager doen, het gaat immers om zijn of haar leven."

Tenslotte

Fryslân telt ruim 8.500 huishoudens die vanuit meerdere instanties en voorzieningen hulp krijgen, omdat ze het alleen niet meer redden. Ze ondervinden problemen met de opvoeding van hun kinderen, hebben extra zorg nodig of hebben financiële problemen. Uit interviews met enkele ouders blijkt dat een veelvoud aan instanties en hulpverleners problemen kan opleveren. Het kost de betrokkenen veel tijd om met verschillende hulpverleners af te spreken, er worden tegenstrijdige adviezen gegeven en er is weinig afstemming tussen de hulpverleners onderling. Cliënten geven aan dat ze zich niet serieus genomen voelen en dat één aanspreekpunt dat kijkt naar wat ze écht nodig hebben zou helpen. Kortom, uit de gesprekken blijkt dat ze voorstander zijn van het beoogde beleid van 'één kind, één plan, één regisseur'. De interviews zijn eind 2014 gehouden. Begin 2015 is dit beleid in werking getreden. Vervolg vragen zijn: Hoe wordt dit nieuwe beleid nu in de praktijk ervaren? En neemt de zelfredzaamheid hierbij toe?

Colofon

In de Databank van het Fries Sociaal Planbureau zijn meer cijfers te vinden over de Friese bevolking, zoals leeftijdsgroepen, huishoudsamenstellingen, voorzieningen en Kinderen in Tel.

Bronnen / links

- **Onderzoek Meerdere instanties over de vloer.**
- **CBS Statline**
- **Databank Fries Sociaal Planbureau**

Auteur

Truus de Witte,
tdewitte@friessociaalplanbureau.nl,
06 39201993 / (058) 234 85 00.

Opmaak

Jongens van de Jong

FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU

Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
T (058) 234 85 00
www.friessociaalplanbureau.nl